

domme, ukrudt og visse skadedyr samt om midler til regulering af plantevækst. I lighed med loven om gifte og sundhedsfarlige stoffer sigter også denne lov især mod at beskytte mennesker og husdyr mod forgiftning og sundhedsfare, mens der ikke i loven er hjemmel til at tage videregående miljømæssige hensyn. I lovens § 1 defineres bekæmpelsesmidler som stoffer eller blandinger heraf, der er eller angives at være virksomme til bekæmpelse af bl. a. plantesygdomme, ukrudt samt en række skadedyr.

En af lovens centrale bestemmelser indeholdes i § 13, hvorefter intet bekæmpelsesmiddel må sælges eller anvendes erhvervsmæssigt, forinden landbrugsministeriets (nu ministeriet for forureningsbekæmpelses) giftnavn — efter at der er tilvejebragt den efter nævnets skøn fornødne klarhed over midlets sammensætning og giftighed for mennesker og husdyr — for det pågældende middel har fastsat de nødvendige forskrifter herfor.

Administrationen af loven, der isørigt er nærmere reguleret ved en af landbrugsministeren udstedt bekendtgørelse af 25. september 1961, påhviler foruden giftnavnet tillige kemikaliekontrollen.

I modsætning til giftoven og bekæmpelsesmiddeloven, hvis hovedsigte som anført er at opnå en forsvarlig beskyttelse af menneskers og dyrs sundhed, er det karakteristisk for *naturfredningsloven* (lov nr. 314 af 18. juni 1969), at den, jfr. formålsbestemmelsen i § 1, har som hovedsigte også at tilgodese miljømæssige beskyttelseshensyn i meget vid forstand.

Selvom naturfredningslovens hovedformål ikke primært omfatter spørgsmål vedrørende forureningsbekæmpelse, vil loven dog i praksis bl. a. på baggrund af den vægt, der gennem den ved loven tilvejebragte ordning er lagt på planmæssige hensyn, navnlig indirekte kunne få en ikke ubetydelig indflydelse på løsning af problemer med relation til forureningsbekæmpelsen. Til belysning heraf tjener bl. a. følgende citat fra det cirkulære (nr. 245) om naturfredningsloven, som udsendtes af ministeriet for kulturelle anliggender den 22. november 1969 i forbindelse med lovens ikrafttræden:

„Formålsbestemmelsens brede formulering indebærer, at alle hensyn med tilknytning til naturfredningsbegrebet kan varetages ved fredningsnævnenes eller andre fredningsmyndigheders afgørelser. Det er i denne henseende karakteristisk, at de æstetiske hensyn, der fremhæves i lov af 1961, §§ 1 og 25, stk. 6, ikke længere er særligt omtalt i lovteksten. Blandt de elementer, der således fremtidigt vil kunne indgå i skønnet, kan — foruden de ovenfor omtalte æstetiske og de i loven direkte nævnte videnskabelige — anføres den fysiske planlægning og

forureningsbekæmpelsen, f. eks. for så vidt angår vandforurening eller støjgener“.

Den drejning i forureningsbekæmpende retning, der i overensstemmelse med det ovenfor anførte blev givet naturfredningsloven i 1969, vil i øvrigt nu blive forstærket i forbindelse med vedtagelsen af det i indeværende folketingssamling fremsatte forslag til lov om ændring af naturfredningsloven.

De vigtigste bestemmelser vedrørende *fysisk planlægning* findes isørigt i byplanloven (lovbekendtgørelse nr. 63 af 20. februar 1970), byggeoven (lovbekendtgørelse nr. 206 af 15. maj 1970) og lov om by- og landzoner (lov nr. 315 af 18. juni 1969).

Efter *byplanlovens* § 1, stk. 2, skal der for enhver købstad og enhver anden samlet bebyggelse, der overvejende udgøres af bygninger til andet end landbrugsformål, og som omfatter mere end 1.000 indbyggere, ved kommunalbestyrelsens foranstaltning tilvejebringes en byplan. Denne byplanpligt opfyldes ifølge praksis ved tilvejebringelse af dispositionsplaner, som efter loven forudsættes at udgøre kommunens administrationsgrundlag vedrørende bebyggelsesregulering. Dispositionsplanen har ingen bindende virkning overfor borgerne, men forpligter kommunen til at følge planen op, bl. a. ved fastlæggelsen af byggeområder i kommunens bygningsvedtægt og ved udarbejdelse af bindende detailplaner (partielle byplanvedtægter), især hvis borgerne ønsker at fremme projekter i strid med dispositionsplanen. Både dispositionsplaner, byplanvedtægter og bygningsvedtægter skal godkendes af boligministeriet, og byplanvedtægterne tinglyses på de berørte ejendomme.

Formålet med denne godkendelsesordning er dels at opnå koordination med anden planlægningsvirksomhed; dels at få en rimelig standard af planerne og endelig at varetage hensynet til borgernes retsbeskyttelse.

I dispositionsplanen fastlægges byens trafikstruktur, vækstretninger, udviklingsplaner m. v. og der foretages en opdeling af det således fastlagte byområde i områder til ren boligbebyggelse, erhvervsbebyggelse, offentlige arealer, sommerhusbebyggelse m. v. Dispositionsplaner har bl. a. til formål at nedbringe de forureningsmæssige — herunder støjmæssige — gener til et minimum.

Man kan i dispositionsplaner forebygge genevirkninger f. eks. ved at udlægge industriområder behørigt adskilt fra boligområder samt ved at fastlægge afstande mellem stærkt befærdede veje og boligbebyggelse.

I byplanlovens § 1, stk. 3, anføres, at byplaner skal indeholde bestemmelser til sikring af en hensigtsmæssig og tilfredsstillende ordning af de fremti-